

NUAP former fremtiden for apotekspraksis

Lotte Stig Nørgaard fra netværket fortæller i denne artikel om de projekter, der har kørt og lige nu kører, i regi af Netværk for udvikling af apotekspraksis (NUAP) - og hvad for en slags projekter netværket gerne vil have endnu flere af fremover.

Netværk for udvikling af apotekspraksis (NUAP) har nu kørt i næsten fem år. Formålet med netværket er at styrke forskning i apotekspraksis i Danmark. Det sker via et forum, hvor forskere og apoteker mødes om videndeling, udvikling af apotekspraksis-projekter og fastholdelse af resultater.

Netværket:

- bygger broer mellem forskning og apotekspraksis og inspirerer til nye projekter,
- skaber sparring og samarbejdsrelationer mellem apotekspersonale og forskere om projekter og projektidéer i apotekspraksis,
- bidrager til kvalitet i projekter, der gennemføres på danske apoteker,
- skaber en platform for nye projekter til udvikling af apotekspraksis og
- skaber og formidler resultater, der synliggør apotekets værdi for borger og samfund.

Status efter fem år er, at netværket faktisk kører rigtig godt. Mere end 100 (faktisk 101) af landets apoteker er med i netværket. I tabel 1 kan man se, at otte projekter er afsluttede, otte projekter kører fortsat (om end flere er sat på pause på grund af COVID-19), og en håndfuld projekter er på vej ind i netværket, men skal først lige godkendes af netværkets styregruppe. Flere projekter er formidlet videnskabeligt, enten som poster ved kongresser eller i form af videnskabelige artikler. Vi har fortalt vidt og bredt om netværket i mange sammenhænge. Danmarks Apotekerforening har slået på tromme for netværket. De to årlige møder i netværket er efterhånden forholdsvis velbesøgte (typisk 20-30 deltagere, flere hvis der er tale om webinarer). Længden på de fire årlige elektroniske nyhedsbreve stiger fortsat,

Styregruppen bag netværket

Lone Søndergaard, souschef, Viby apotek
Kerly Servilieri, apoteker, Brædstrup Apotek
Ulla Hedegaard, lektor, Syddansk Universitet
Lotte Stig Nørgaard, lektor, Københavns Universitet
Susanne Bendixen, apoteker, Sønderbro Apotek
Charlotte Rossing, udviklingschef, Pharmakon
Rikke Nørgaard Hansen, afdelingschef, Pharmakon

hvilket er tegn på, at der sker en masse i netværket. En evaluering af netværket fra sidste år viste da også, at 62 procent af netværksmedlemmerne får inspiration, input, ideer og mod til egne projekter og faglige tiltag på apoteket ved at høre andre apoteker dele erfaringer fra deres projekter.

Et projekt "kan" flere forskellige ting

Projektet 'Informationssøgning før apoteksbesøg' blev som det første "født" på et netværksmøde af apotekspersonale og blev kørt i et samarbejde mellem personale, apotekere og forskere. Projektet er nu afsluttet og er blevet til både en poster, en videnskabelig artikel ('Customers' information seeking behavior prior to community pharmacy visits: A community pharmacy survey') af Alaa Burghle et al., (2019), er/bliver indarbejdet i undervisningsmateriale for farmakonomelever og farmaceutstuderende, ligesom projektresultaterne i høj grad fangede interessen hos 50 apoteksfarmaceuter på Nomecos masterclasses afholdt i efteråret 2019. Et af projektets hovedresultater er, at lidt over 14 procent af apotekskunderne på de danske apoteker har søgt information, før de kommer ind på apoteket. Apotekspersonalet står derfor over for en massiv afdæknings- og informationsopgave. Det er alt sammen noget vi først ved nu, fordi vi har samlet data herom i forbindelse med projektet.

Ønsker til fremtidens projekter

Kigger man i tabel 1, vil man se, at Syddansk Universitet, Københavns Universitet og Pharmakon er deltagere i/initiativtagere til mange af projekterne. Flere af projekterne er/var specialeprojekter, studieopholdsprojekter eller ph.d.-projekter. Ikke et ondt ord om hverken ph.d.-studerende eller apotekspraksisforskere fra universiteterne, men det kunne være dejligt, om der kom gang i flere projekter, der er "født" af apotekspersonalet selv – skabt af den apotekspraktiske hverdag. Projektet 'Reduktion i langtidsbehandling med protonpumpehæmmere' er et eksempel på sådan et projekt. Projektet blev foreslået, igangsat og kørt af apoteksfarmaceuterne selv, og først da der skulle analyseres og formidles, fik apoteksfarmaceuterne sparring og støtte fra forskerne.

Lige nu tillader COVID-19 ikke meget projektarbejde ude på apotekerne – det har vi stor forståelse for. Men når vi alle er ovre på den anden side, kan det kun gå for langsomt med at melde flere projekter og projektidéer ind til netværket. Vi ved, at mange af jer går og tumler med projektidéer, men ikke altid lige kan få sparket projektet

Gør dette, hvis du vil ind i netværket med et projekt

Alle apoteker med interesse for deltagelse i – og bidrag til – projekter, store som små, er velkomne i netværket. Medlemskab er gratis. Når apotekeren har tilmeldt apoteket, kan både farmakonomer og farmaceuter fra apoteket komme på netværkets e-mailliste, og også anmode om at blive del af netværkets Facebookgruppe. Apotekeren kontakter projektsekretær Kristin R. Primdahl på Pharmakon (krp@pharmakon.dk) og angiver, hvem der skal på e-maillisten.

Hvis du er i gang med et projekt, hvor du for eksempel ønsker sparring på eller rekruttering gennem netværket, kan du på samme mailadresse indsende en kort projektbeskrivelse (max 450 ord – se hvad indholdet skal være her: <https://www.pharmakon.dk/forskning/apoteksnetvaerk/>). Du skal også sende et billede (eller en beskrivelse af et billede, der passer til dit projekt). Billedet skal bruges, når projektet bliver lagt op på hjemmesiden, hvis projektet optages i netværket.

Styregruppen bag netværket holder kvartalsvise møder, hvor de blandt andet kommenterer på og godkender de indsendte projektbeskrivelser. Når man har fået sin projektbeskrivelse godkendt, får man et styregruppemedlem knyttet til projektet. Her kan man få sparring omkring selve projektet og omkring formidling af resultater fra projektet.

i gang. Hold jer ikke tilbage – deltag i netværksmøder og webinarer – lav en projektbeskrivelse (se nedenfor) – spar med kolleger fra andre apoteker – åbn en projektide op for andre apoteker, så flere apoteker kan deltage i det samme projekt. Mulighederne er mange. Få din apoteker (og det øvrige personale på dit apotek) til at forstå, hvorfor det er så godt, at I laver projekter på apotekerne, og få også chefen til at forstå, at det kan være nødvendigt, at du kaster lidt arbejdstid (og ikke kun fritid) ind i projektet.

En andet ønske fra os er, at farmakonomer i endnu højere grad end det er tilfældet nu, også ser netværket som deres netværk. At de melder sig ind i netværket – laver projekter i netværket – melder sig til netværkets styregruppe (vi mangler faktisk en farmakonom her). Farmakonomer i Danmark er godt uddannet og har masser af ideer til, hvordan apoteket kan og skal udvikles.

Real world data og teknologiudvikling på apoteket

Desuden vil det også være godt, om der i netværket kom flere projekter om apotekets rolle i forbindelse med teknologiudvikling, -anvendelse og -rådgivning, for slet ikke at tale om projekter om apotekspersonalets fremtidige rolle i forhold til udførelse af og tolkning på diverse point-of-care tests. Og hvad med projekter om green pharmacy, apoteket som hot-spot, apoteket som bidragsyder til opfyldelse af FNs verdensmål, projekter om COVID-19? Der er også plads til projekter, som ikke umiddelbart handler om at udvikle den rådgivende

Table 1: Emner, deltagere og status for projekter under NUAP

Emne	Deltagere	Status
Narrativ medicin i apotekspraksis	SDU/apoteksfarmaceuter	Igangværende
Triple Whammy – sikker brug af NSAID	Apoteker/SDU	Igangværende
Genordination på danske apoteker	SDU, KU, Pharmakon, studieopholdsapoteker	Igangværende
Hensigtsmæssig brug af PPI	Sygehusapoteket, Fyn, apoteker	Igangværende
Brug af Xultophy	KU, apoteker	Igangværende
Bedre medicinrådgivnings-samtaler	SDU, Danmarks Apotekerforening, Pharmakon, KU, apoteker	Igangværende
Farmaceuten som bro-bygger ved hospitals-udskrivelse (phd.-projekt)	Pharmakon, KU, apoteker, sygehusapoteker	Igangværende
Klikkit – compliancestøtte-teknologi?	Klikkit, Pharmakon, apoteker	Igangværende
Apotekskommunikation med ældre etniske minoritets (specialeprojekt)	SDU, Indvandremedicinsk Klinik, apoteker	Afsluttet
Evaluering af apoteks-netværket	SDU, apoteker	Afsluttet
Medicinmøder med hjemmeplejen	Pharmakon, Danmarks Apotekerforening, apoteker	Afsluttet
Informationssøgning før apoteksbesøg	Apoteker, Pharmakon, KU, SDU	Afsluttet
Reduktion i langtids-behandling med proton-pumpe-hæmmere	Apoteker	Afsluttet
Rationalitet ift antibiotika (specialeprojekt)	KU, studieopholdsapoteker, læger	Afsluttet
Manglende recept på apotek (specialeprojekt)	KU, apoteker	Afsluttet
Tværfagligt samarbejde mellem apotek og læge (specialeprojekt)	KU, apoteker	Afsluttet

rolle på apoteket, men som i højere grad gør brug af apotekets faciliteter til at skaffe 'real world data', som for eksempel rekruttering af patienter til fase 3- og 4-studier (gerne i samarbejde med industrien og/eller offentlige myndigheder) eller til projekter, der handler om at indsamle patientrapporterede lægemiddelforløb. Netværket giver altså mulighed for, at vi sammen udvikler apotekspersonalets opgaver, og for at vi kan dokumentere værdien af apotekspersonalets arbejde.

Ovenstående artikel er kommenteret af tidligere styregruppemedlem Anton Pottegård, den siddende styregruppe, samt førsteforfatter på artiklen "Customers' information seeking behavior prior to community pharmacy visits: A community pharmacy survey", Alaa Burghle. ●